

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4912/2566

พนักงานอัยการจังหวัดเดชอุดม โจทก์ นาย ส.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.ยาเสพติด มาตรา 145, ป.ยาเสพติด มาตรา 104, ป.ยาเสพติด มาตรา 162, ป.วิ.อ. มาตรา 195, พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15, ป.อ. มาตรา 91, พ.ร.บ.ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97, ป.อ. มาตรา 78, ป.อ. มาตรา 29, ป.อ. มาตรา 30, ป.อ. มาตรา 3, ป.ยาเสพติด มาตรา 90, ป.อ. มาตรา 92, ป.ยาเสพติด มาตรา 1, ป.อ. มาตรา 17, ป.วิ.อ. มาตรา 159

ย่อ / หลักกฎหมาย

จำเลยอุทธรณ์เฉพาะขอให้ศาลอุทธรณ์กำหนดโทษจำคุกและปรับในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายที่ศาลชั้นต้นกำหนดมาใหม่ โดยอ้างว่าการกระทำของจำเลยไม่ได้มีพฤติการณ์ตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (2) โดยมีไดุ้ทธธณ์คำสั่งศาลชั้นต้นเกี่ยวกับการปรับบทกำหนดโทษฐานเสพเมทแอมเฟตามีนตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 104, 162 จึงถือว่าจำเลยพอใจไม่ได้แย้งดุลพินิจในการกำหนดบทกำหนดโทษฐานเสพเมทแอมเฟตามีนตามคำสั่งศาลชั้นต้นแล้ว เช่นนี้ การกำหนดบทกำหนดโทษตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 104, 162 ย่อมเป็นอันยุติตามคำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์จึงไม่จำต้องวินิจฉัยซ้ำอีก คงมีอำนาจวินิจฉัยตามประเด็นอุทธรณ์ของจำเลยที่ว่า การกระทำของจำเลยมีพฤติการณ์ตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (2) หรือไม่ หากศาลอุทธรณ์เห็นด้วยกับศาลชั้นต้นก็ปรับบทกำหนดโทษจำเลยตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (2) ตามคำสั่งของศาลชั้นต้น แต่หากศาลอุทธรณ์เห็นว่าศาลชั้นต้นปรับบทกำหนดโทษจำเลยตามมาตรา 145 วรรคสอง (2) ไม่ถูกต้อง โดยเห็นว่าต้องปรับบทกำหนดโทษตามมาตรา 145 วรรคสอง (1) ศาลอุทธรณ์ย่อมยกขึ้นปรับบทกำหนดโทษจำเลยใหม่ได้เนื่องจากเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตาม ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 ศาลอุทธรณ์จะก้าวล่วงไปวินิจฉัยการปรับบทกำหนดโทษจำเลยอีกครั้งหนึ่งและปรับบทกำหนดโทษเสียใหม่ในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (1) โดยมีไดุ้ทธธณ์ ป.วิ.อ. มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบ พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 หาได้ไม่ ทั้งกรณีไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่ให้อำนาจศาลอุทธรณ์ในกรณีเช่นนี้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่วินิจฉัยเกี่ยวกับการปรับบทกำหนดโทษในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (1) จึงเป็นการไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการพิจารณาและพิพากษาคดี ภาค 4 ลักษณะ 1 อุทธรณ์ และไม่ก่อสิทธิให้จำเลยฎีกาในข้อที่ว่าที่ศาลอุทธรณ์ปรับบทกำหนดโทษตาม ป.ยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (1) ชอบหรือไม่ แม้ศาลฎีกาอนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อนี้ ศาลฎีกาก็ไม่อาจรับวินิจฉัยได้เพราะกรณีที่จะอนุญาตให้ฎีกาได้ต้องเป็นกรณีที่คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาถึงที่สุดว่า จำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติ

ยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 57, 66 วรรคสอง, 91 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย จำคุก 6 ปี และปรับ 500,000 บาท ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน จำคุก 6 เดือน เพิ่มโทษกระทงละกึ่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97 ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เป็นจำคุก 9 ปี และปรับ 750,000 บาท ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน เป็นจำคุก 9 เดือน จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 ฐานมีเมทแอมเฟตามีนในครอบครองเพื่อจำหน่าย คงจำคุก 4 ปี 6 เดือน และปรับ 375,000 บาท ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน จำคุก 4 เดือน 15 วัน รวมจำคุก 4 ปี 10 เดือน 15 วัน และปรับ 375,000 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 กรณีกักขังแทนค่าปรับให้กักขังเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี ริมของกลาง จำเลยยื่นคำร้องขอให้กำหนดโทษใหม่ว่า ประมวลกฎหมายยาเสพติดแก้ไขฐานความผิดและบทกำหนดโทษที่ศาลจะลงโทษแก่จำเลย อันส่งผลต่อคำพิพากษาและการลงโทษจำเลย ซึ่งจะทำให้จำเลยได้รับการลดโทษ ลดอัตราส่วนโทษจำคุกและโทษปรับหรือได้รับการปล่อยตัว ขอให้ศาลพิพากษาแก้โทษจำคุก แก้อัตราส่วนโทษจำคุก และโทษปรับ โดยการลดโทษจำคุกและโทษปรับแก่จำเลยตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) ศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้กำหนดโทษจำเลยใหม่เป็นว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 104, 145 วรรคสอง (2), 162 การกระทำของจำเลยเป็นความผิดหลายกรรมต่างกันให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 ฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีนก่อให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชน จำคุก 6 ปี และปรับ 500,000 บาท ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน จำคุก 6 เดือน เพิ่มโทษหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 รวมจำคุก 8 ปี 8 เดือน และปรับ 666,666.66 บาท จำเลยให้การรับสารภาพ เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้กึ่งหนึ่ง ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุก 4 ปี 4 เดือน และปรับ 333,333.33 บาท ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 กรณีกักขังแทนค่าปรับให้กักขังเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี ริมของกลาง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษากลับให้ยกคำร้องของจำเลย จำเลยฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีนี้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่า อัตราโทษตามคำพิพากษาไม่สูงกว่าอัตราโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด จึงเป็นกรณีที่ศาลได้กำหนดโทษเหมาะสมและอยู่ในกรอบของอัตราโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติดแล้ว แต่ประมวลกฎหมายยาเสพติดไม่มีบทบัญญัติเรื่องเพิ่มโทษไว้โดยเฉพาะ กรณีจึงต้องเพิ่มโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 แล้วมีคำสั่งกำหนดโทษจำเลยใหม่ว่า จำเลยมีความผิดตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 104, 145 วรรคสอง (2), 162 และเพิ่มโทษจำเลยหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 จำเลยอุทธรณ์ว่า การกระทำของจำเลยไม่ได้มีพฤติการณ์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง ขอให้ศาลอุทธรณ์กำหนดโทษจำเลยใหม่ ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 บัญญัติว่า ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลัง การกระทำความผิดให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคุณแก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้ว แต่ในกรณีที่คดีถึงที่สุดแล้ว ดังต่อไปนี้ (1) ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษหรือกำลังรับโทษอยู่ และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษานหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติ

ในภายหลัง ให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ดังนั้น การกำหนดโทษใหม่ในคดีที่ถึงที่สุดแล้ว จะต้องปรากฏว่าโทษที่กำหนดตามคำพิพากษานั้นหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง คดีนี้คำพิพากษากำหนดโทษความผิดฐานเสพเมทแอมเฟตามีนจำคุก 4 เดือน 15 วัน ซึ่งมีโทษตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังตามประมวลกฎหมายยาเสพติดมาตรา 104, 162 ระวังโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาว่าจำเลยมีความผิดตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 15 วรรคสาม (2), 66 วรรคสอง ลงโทษจำคุก 4 ปี 6 เดือน และปรับ 375,000 บาท ก็เนื่องจากจำเลยมีเมทแอมเฟตามีนชนิดเกล็ดไว้ในครอบครองคำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ถึง 2.029 กรัม เป็นจำนวนมากเกินกว่าจะมีไว้เพื่อเสพเอง ซึ่งจำเลยให้การรับสารภาพตั้งแต่ชั้นจับกุมว่าตนเองเป็นเพื่อนร่วมกลุ่มจำหน่ายยาเสพติดให้โทษกับนายเปี้ยก ไม่ทราบชื่อและชื่อสกุลจริง อันถือเป็นการกระทำเพื่อการค้า กรณีการกระทำของจำเลยจึงเป็นความผิดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 145 วรรคสอง (1) มีระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงสองล้านบาท ดังนั้น โทษที่กำหนดในคำพิพากษาในความผิดทั้งสองฐานดังกล่าวจึงไม่หนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง คำร้องของจำเลยไม่ต้องด้วยประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) ที่ศาลจะกำหนดโทษใหม่ได้ เห็นว่าหลักการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลชั้นต้น เมื่อศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งวินิจฉัยชี้ขาดคดีใดแล้ว คู่ความฝ่ายที่ไม่พอใจหรือไม่เห็นพ้องด้วยกับคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลชั้นต้น คู่ความฝ่ายนั้นย่อมมีสิทธิที่จะอุทธรณ์และฎีกาได้ตามที่กฎหมายบัญญัติ เว้นแต่ถูกจำกัดสิทธิตามบทบัญญัติของกฎหมาย และการพิจารณาคดีนี้ในชั้นอุทธรณ์ต้องเป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในภาค 4 ลักษณะ 1 อุทธรณ์ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 ดังนี้ เมื่อจำเลยอุทธรณ์เฉพาะขอให้ศาลอุทธรณ์กำหนดโทษจำคุกและปรับในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายที่ศาลชั้นต้นกำหนดมาใหม่ โดยอ้างว่าการกระทำของจำเลยไม่ได้มีพฤติการณ์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (ที่ถูก มาตรา 145 วรรคสอง (2)) โดยมิได้อุทธรณ์คำสั่งศาลชั้นต้นเกี่ยวกับการปรับบทกำหนดโทษฐานเสพเมทแอมเฟตามีนตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 104, 162 จึงถือว่าจำเลยพอใจไม่ได้แย้งดุลพินิจในการกำหนดบทกำหนดโทษฐานเสพเมทแอมเฟตามีนตามคำสั่งศาลชั้นต้นแล้ว เช่นนี้ การกำหนดบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 104, 162 ย่อมเป็นอันยุติตามคำสั่งศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์จึงไม่จำเป็นต้องวินิจฉัยซ้ำอีก คงมีอำนาจวินิจฉัยตามประเด็นอุทธรณ์ของจำเลยที่ว่า การกระทำของจำเลยมีพฤติการณ์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (ที่ถูก มาตรา 145 วรรคสอง (2)) หรือไม่ หากศาลอุทธรณ์เห็นด้วยกับศาลชั้นต้นก็ปรับบทกำหนดโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (2) ตามคำสั่งของศาลชั้นต้น แต่หากศาลอุทธรณ์เห็นว่าศาลชั้นต้นปรับบทกำหนดโทษจำเลยตามมาตรา 145 วรรคสอง (2) ไม่ถูกต้อง โดยเห็นว่าต้องปรับบทกำหนดโทษตามมาตรา 145 วรรคสอง (1) ศาลอุทธรณ์ย่อมยกขึ้นปรับบทกำหนดโทษจำเลยใหม่ได้เนื่องจากเป็นปัญหาข้อกฎหมายที่เกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 ศาลอุทธรณ์จะก้าวล่วงไปวินิจฉัยการปรับบทกำหนดโทษจำเลยอีกครั้งหนึ่งและปรับบทกำหนดโทษเสียใหม่ในความผิดฐานมีเมท

แอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (1) โดยมีได้อ้างประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 195 วรรคสอง ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 หาได้ไม่ ทั้งกรณีไม่มีบทบัญญัติของกฎหมายใดที่ให้อำนาจศาลอุทธรณ์ในกรณีเช่นนี้ คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ที่วินิจฉัยเกี่ยวกับการปรับบทกำหนดโทษในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (1) จึงเป็นการไม่ชอบด้วยบทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการพิจารณาและพิพากษาคดี ภาค 4 ลักษณะ 1 อุทธรณ์ และไม่ก่อสิทธิให้จำเลยฎีกาในข้อที่ว่าที่ศาลอุทธรณ์ปรับบทกำหนดโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (1) ชอบหรือไม่ แม้ศาลฎีกาอนุญาตให้จำเลยฎีกาในปัญหาข้อนี้ ศาลฎีกาก็ไม่อาจรับวินิจฉัยได้เพราะกรณีที่จะอนุญาตให้ฎีกาได้ต้องเป็นกรณีที่คำพิพากษาศาลอุทธรณ์ชอบด้วยกฎหมายเท่านั้น อย่างไรก็ตาม เมื่อศาลอุทธรณ์ยังไม่ได้วินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยที่ว่า การกระทำของจำเลยมีพฤติการณ์ตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคสอง (ที่ถูก) มาตรา 145 วรรคสอง (2) หรือไม่ ศาลฎีกาจึงเห็นสมควรวินิจฉัยอุทธรณ์ของจำเลยโดยไม่จำเป็นต้องย้อนสำนวนไปให้ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยปัญหาดังกล่าวอีก เห็นว่า ประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 1 นิยามคำว่า จำหน่าย ให้หมายความรวมถึงมีไว้เพื่อจำหน่ายด้วย และการจำหน่ายบัญญัติบทความผิดและบทกำหนดโทษไว้ในมาตรา 90, 145 แสดงว่าประมวลกฎหมายยาเสพติดไม่ได้ยกเว้นความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย แต่นำไปรวมไว้เป็นความผิดฐานจำหน่ายเมทแอมเฟตามีน โดยมาตรา 145 วรรคหนึ่งถึงวรรคสามกำหนดโทษหนักเบาตามพฤติการณ์และบทบาทหน้าที่ในการกระทำความผิดเป็นสำคัญ ไม่ถือเอาปริมาณดังเช่นกฎหมายเดิมอีกต่อไป ปัญหาว่าการกระทำของจำเลยต้องด้วยบทกำหนดโทษตามมาตรา 145 วรรคใดนั้น เห็นว่า แม้ปริมาณเมทแอมเฟตามีนชนิดเกล็ดของกลาง 1 ถุง คำนวณเป็นสารบริสุทธิ์ได้ 2.029 กรัม ที่จำเลยมีไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายอาจบ่งชี้ถึงพฤติการณ์และบทบาทหน้าที่ในการกระทำความผิดได้ระดับหนึ่งก็ตาม แต่การกระทำความผิดของจำเลยตามฟ้องเป็นไปตามบทสันนิษฐานของกฎหมายที่จำเลยสามารถนำสืบหักล้างได้เท่านั้น นอกจากนี้หากมีการนำเมทแอมเฟตามีนชนิดเกล็ดของกลางไปจำหน่ายแล้วอาจจำหน่ายให้ผู้เสพรายเดียวหมดในครั้งเดียว หรือผู้เสพหลายรายซึ่งมีจำนวนไม่มากนักก็ได้ พฤติการณ์และบทบาทหน้าที่ในการกระทำความผิดของจำเลยยังฟังไม่ได้ว่าก่อให้เกิดการแพร่กระจายในกลุ่มประชาชนตามมาตรา 145 วรรคสอง (2) จึงต้องปรับบทกำหนดโทษจำเลยตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ที่มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบห้าปี และปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท แสนบาท แต่ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) บัญญัติให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังแก่ผู้กระทำความผิดที่กำลังรับโทษอยู่ เมื่อโทษที่กำหนดตามคำพิพากษานหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง แต่เมื่อโทษในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายที่กำหนดตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นไม่หนักกว่าโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 145 วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติในภายหลัง กรณีจึงไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) ที่ศาลจะกำหนดโทษจำคุกและปรับในความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่ายใหม่ ที่ศาลชั้นต้นปรับบทกำหนดโทษจำเลยตามมาตรา 145 วรรคสอง (2) นั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย แต่ที่ศาลชั้นต้นไม่กำหนดโทษจำคุกและปรับจำเลยใหม่นั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาจำเลยฟังขึ้นบางส่วน ปัญหาต้องวินิจฉัยตามฎีกาจำเลยมีว่า ที่

ศาลอุทธรณ์ไม่กำหนดโทษในการเพิ่มโทษจำเลยใหม่ชอบหรือไม่ โดยจำเลยฎีกาว่า ประมวลกฎหมายยาเสพติดยกเลิกมาตรา 97 แห่งพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 ซึ่งเป็นคนแก่จำเลยนั้น เห็นว่า ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 บัญญัติว่า ถ้ากฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดแตกต่างกับกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิด ให้ใช้กฎหมายในส่วนที่เป็นคนแก่ผู้กระทำความผิดไม่ว่าในทางใด เว้นแต่คดีถึงที่สุดแล้ว แต่กรณีนี้คดีถึงที่สุดแล้ว ดังต่อไปนี้ (1) ถ้าผู้กระทำความผิดยังไม่ได้รับโทษ หรือกำลังรับโทษอยู่ และโทษที่กำหนดตามคำพิพากษานักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง...ให้ศาลกำหนดโทษเสียใหม่ตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง... ดังนี้ คำว่า กฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดหรือกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดดังกล่าวนี้ หมายถึง กฎหมายที่บัญญัติถึงกำหนดโทษหรือโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นด้วย ซึ่งกรณีการเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำความผิดอีก หากมีการแก้ไขบทกฎหมายดังกล่าวในทางที่เป็นคนแก่ผู้กระทำความผิดและมีผลที่จะทำให้จำเลยได้รับโทษน้อยลง ศาลก็มีอำนาจแก้ไขโทษที่จะลงแก่จำเลยได้ภายในเงื่อนไขของมาตรา 3 โดยมีใช้เป็นการแก้ไขคำพิพากษาที่ถึงที่สุดแล้วดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย เมื่อบทบัญญัติเรื่องการเพิ่มโทษกึ่งหนึ่งตามพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. 2522 มาตรา 97 ถูกยกเลิกไปแล้ว โดยประมวลกฎหมายยาเสพติดซึ่งเป็นกฎหมายที่บัญญัติในภายหลังไม่มีบทบัญญัติให้เพิ่มโทษ ดังนี้ ศาลจึงไม่อาจเพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดที่ถูกยกเลิกไปแล้วและกฎหมายที่ใช้ในภายหลังการกระทำความผิดได้ การเพิ่มโทษกึ่งหนึ่งจึงหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง จึงอยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะกำหนดโทษใหม่ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) อย่างไรก็ตาม เมื่อประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 17 บัญญัติว่าบทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไปในประมวลกฎหมายอาญาให้ใช้ในกรณีแห่งความผิดตามกฎหมายอื่นด้วย ดังนั้น แม้กฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษอันเป็นกฎหมายอื่นที่ไม่ใช่กฎหมายในประมวลกฎหมายอาญาไม่ได้บัญญัติเรื่องเพิ่มโทษเพราะกระทำผิดอีกไว้ ก็ได้หมายความว่าศาลไม่อาจเพิ่มโทษตามบทบัญญัติที่ใช้แก่ความผิดทั่วไปในประมวลกฎหมายอาญาเมื่อจำเลยกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดอีกโดยไม่ซ้ำหาลาบและโจทก์ได้ขอให้เพิ่มโทษจำเลยตามกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำความผิดไว้แล้ว ย่อมถือได้ว่าโจทก์มีความประสงค์จะขอเพิ่มโทษฐานไม่ซ้ำหาลาบและได้กล่าวในคำฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 159 วรรคหนึ่ง ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดียาเสพติด พ.ศ. 2550 มาตรา 3 แล้วด้วย ศาลย่อมมีอำนาจเพิ่มโทษจำเลยหนึ่งในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 ที่เป็นบททั่วไปได้ที่คำพิพากษาถึงที่สุดกำหนดโทษจำเลยโดยเพิ่มโทษกึ่งหนึ่ง จึงหนักกว่าโทษที่กำหนดตามกฎหมายที่บัญญัติในภายหลัง ซึ่งการเพิ่มโทษถือเป็นส่วนหนึ่งของโทษที่กำหนดใหม่ได้ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 3 (1) มิใช่เป็นการแก้ไขคำพิพากษาถึงที่สุด ดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัย ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษานั้น ศาลฎีกาไม่เห็นพ้องด้วย ฎีกาจำเลยข้อนี้ฟังขึ้น พิพากษากลับว่า ให้กำหนดโทษจำเลยใหม่สำหรับความผิดฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย ให้ลงโทษตามประมวลกฎหมายยาเสพติด มาตรา 90, 145 วรรคหนึ่ง ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 3 (1) จำคุก 6 ปี และปรับ 500,000 บาท เพิ่มโทษกระทงละหนึ่ง ในสามตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 92 ฐานมีเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย เป็นจำคุก 8 ปี และปรับ 666,666.66 บาท ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน เป็นจำคุก 8 เดือน เมื่อลดโทษให้กระทงละกึ่งหนึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 แล้ว ฐานมีเมท

แอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย คงจำคุก 4 ปี และปรับ 333,333.33 บาท ฐานเสพเมทแอมเฟตามีน คงจำคุก 4 เดือน รวมจำคุก 4 ปี 4 เดือน และปรับ 333,333.33 บาท หากจำเลยไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 กรณีกักขังแทนค่าปรับให้กักขังเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี

องค์คณะ

เทพ อิงคสิทธิ์ · วรุฒิ ทวาทสิน · ศรศักดิ์ กุลจิตติบวร

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4912/2566>